

Poustevník na skále svatojanské.

Roman z pohřbí od Emilie Flygaré Carliénové.

PŘELOŽIL HUGO KOSTERKA.

DÍL I.

Pokrokově.

"Prosim stále Boba, aby se z toho hocha nestal divoch!"

"Matko, co je s tím kabátem — nezálištnost naposledy otvory rukávu... Ale počkej... už jsem hotov!"

"No, podivě je... mám toho dost — dva koflíky utržené a výložka parádního kabátu roztržena! Víš, co ti, tatku, tekou?"

"Ne, matko, víš, nejráději bych, kdybyš nefekla nic!"

"Řeknu ti pouze to, abys nešlaiv svůj rodnej takovým ukvapeným chvástáním!"

Statík zavzdychl a vzpomínal na zlaté časy, kdy pomoci rektifikátoru uměl si získat vázanost, které, bohužel, nikdy nenabyl ve vlastním domě.

"Prosim pořád Boba, abys mne tak, mačko, mohla jednou alespoň vidět na fregattě, jenom to když jsem stál před konstablovou dcerou — eh, byla to krásná doba! Nemluvím ani o lodních a lodních hochích, ti se chvěli jako osy vlny, sotva jsem na ně vzhlédl, mluvím nyní o velení a účtech, které jsem požival i na vyšších místech: důstojnosti uměl si dostatečně vážiti zaslůh korouhcevního lodníka Stormboma. Cítim se vzděky, jako bych byl z jiného masa a z jiné krve, kdykoliv vkročím na palubu."

"Ano, oče, vim dobře, že na moři hrdinou. Avšak pro dnešek napovídaj si už toho dost. Pojď, pomohu ti do postele!"

"Ah, Bože, matko, tys počestná žena, dovol, bych ti směl polibit ruku... Ano, takovou ženu... Ale není snad statík sám dosud čilý jako péro? Však to také dnes sami hoši uznali — ke všem časům — přijemal a veselí to byli hoši — a což velkadmirálov připečel, ten byl pronesen, jak má být: nikdo z nich nebyl tak prostofek jako Mas, nu, vždyť on tenkrát také dostal svou porci. Jsem věru zvědav, kde se ten poetické Mas nyní nalézá?"

"Nu, tatku, jak se ti dáf zavíat bot?"

"A dosud se mozu těšiti respektu a uznání u tuctu hochů. Stormbome — fekl mně velík kapitán — vim, že dbáš o toho hochu: buď mu otec! Ano, zrovna tak ke mně promluvil, když mně dával plnou moc nad hochem a chci jím též být a pokaždě a ve všem... Nebuď zlá, matko, na něho ráno, slyšíš..."

Druhý den po oné noci, v níž událo se tolik nepořádku v domácnosti paří Rebecky, byl dnem pokání a proseb.

Když Georg pozdě k polednímu prociil a spatřil kávu jako led studenou stát na stole u své postele, připomněl si okamžitě, že se chystá něco kromobýčejného, když ho jeho laska a domácí nezbudila, nýbrž s neváštili hostejnosti postavila kávu, aby jí vypil podle potřeby, jak právníci a Peter Gran říkávají.

Ponenáhlu vyjasnila se paměť Georgova.

Nejprv obnovil si v myšli radost, že složil zkoušku s vyznamenáním, po té veselý večer, kdy se sešlo tolik nových veselých kamarádů, kdy tolik pítíků bylo vypito, tolik veselých písní zazpíváno, tolik naděj vyvíčeno a tolik plánů ujednáno: byl to večer plný jasotu, nádhery a naděj, že Georg nedovedl se představit lepšího večera.

A nyní dostavil se též konec. Scény za návratu, láhev s vodou a ostatní spustošení, staženiny malé urážky a prosby a konečně jeho nevázaná umíněnost ukázat jí svou neudovolenost... to vše vystoupilo před jeho zraky.

"Tedy," a při tom držal se do nitra Georgova velmi nepřijemná myšlénka, "tedy nebyl při dobrém rozumu, či snad naopak..." Rámě něc polil při tom jeho tváře.

"Nikdy jsem ještě nebyl takový a nikdy také takovým nebudu!" Vzpomněl se nyní na svou milovanou matku. Což kdyby k ní přišel v takovém stavu? Bývalať přece vždycky písa strachu pro jeho prudkost a prosívala ho takovými vlnivými, takovými upřímnými prosbami aby vždy přchal před pokusem.

"Ale kdo pak mohl myslit na pokušení právě ve chvíli, kdy byl jsem tolik vesel, tak přestaven!" Smyšlění se mně nejnadou změnilo, že jsem ani nevědětl, že se to stalo. A stařena Stormbomová má věru dosti přičio být se mnou nespokojena, že jsem zůstal tak dlouho ležet."

Při této poslední myšlénce nemohl se Georg ubránit, aby se nezachvěl před okamžikem, kdy předstoupí paní Rebecke před oči, ať už to bude tenkrát, když bude

by ten, kdo si zahřýl jednou, dvakrát, stal se proto zheřficelem ze zaměstnání, avšak tvrdím: Považ se v tenomém stínu některého o strovu objevovaly vidiny dračích člunů a jakoby bylo slyšeti válečné písně statných bojovníků při naplněných rozích.

Dostaneme-li se od bohuslan-ského pobřeží k hallandskému, setká se opět náš zrak s opakem ostře vyjádřeným.

Žádné vysoké skály, žádné kopce a školní neposkytují zde norskému ptactvu útluku. Vlny s pískem smíšené valí se těžce nahoru k obzřímému pobřeží a pohled ubíhá bez odporu ku nesmírných vsesviřích, tak šedých a tak pustých, že několik prázdných skalisk bylo by uči nim nezábavnější společnost.

Na jednom místě této nevlidně nízké krajiny utvořila však příroda neobyčejnou výjimku. Toto místo tvoří výběžek vyřhající do chobotu a zastíněný kořatými lipami a kaštanu, mezi nimiž vyčnívají mladé stromky.

V době našeho vypravování zde stála budova, která následkem neobyčejného sluhu obracela na sebe pozornost nejen cestujících po souši, nýbrž i cizince přijíždějícího po moři.

Síťední část této budovy byla vystavena ze šedých kamenů do výše daleko převyšující délku, tak že by ona, stojíc sama o sobě, podobala se spíše věži než nějaké opravdové obydlitelné budově.

Malá vyhlídková okenka jakož i stopy v dolejší zdi po svém zrušení mály výlet do svého domova na S-tojanskou skálu. Toužil ohnivě po tom, by již mohl promluvit s otcem a přesvědčít se, jak se mu nyní dáfi v jeho zvěšćeném okolí.

Georg též toužil nesmírně po tom, aby opeř spáčil Fanny, o které již dlouho neslyšel.

"Poslechti, Semo, nemže se ti, že se budeme mít znamenitě, až přijedeme do Strandú!" otázal se vesele a pohladil svého miláčka.

Několik postravaňch dnů očekával Georg marně odpověď svého bývalého čefa a již jal se uvažovat o možnosti pomíjenosti všech věcí na tomto světě a tudíž i o nejistotě vitaného sluhu svého představeného a přiznává, když jednoho dne vstoupil do poštovní místnosti, čet s buřícím srdcem své jméno na poštovním lístku.

Brzy po té ocitlo se v jeho ruce psaní. Vypadalo však málo vábu: mělo černé okraje a černou pečeť se znákem vojenskáho kapitána.

Růžové sny, které ještě před nedávnem zářily v jeho nitru, pohřžily se okamžitě až na dno.

"On je mrtve — mój šlechtěný chěf je mrtve a s tím zhybnuly i mé nejlepší a nejkrásnější plány, moje nejnevětšší naděje v lepší budoucnosti!"

Otáčil psaní v ruce, pořád je neotvíraje. Ať už obsahovalo cokoliv, nechtil se seznámit s jeho zprávami dříve, dokud nebude se dít sám v komůrce.

Na zpáteční cestě k Masthuggu seznámila se zatím jeho číla fanta se s všemi možnými nesázemí a obtížemi, s nimiž mu bude nyní zápasiti.

Ele současně vymýšlel si zrovna tolik nových plánů, jak překonat tyto obtže, s takovou vtípností a rozvážností, že kdo by ho byl slyšel hovorit se sebou samým brzy by poznal, že on nepatří k oněm povahám, které se dáfi nezadarem strhnout nazpět.

"Nyní záležej na tomhle! Ať tam stojí cokoliv, nedám se tím zdržeti!" pravil sobě, zasturkuje závoru u dveří.

Zlomil pečeť a prohlédl zraky dvoji psaní, tištěné úmrtní oznamení a psaný dopis.

Ono hlásalo, že syn veličeho kapitána, mladý baron Frits, opustil tento svět. Toto bylo napsáno za zřejmé rozehvěně náldy velícím kapitánem samotným a oznamovalo Georgovi, že se má za mešic objeviti u svého bývalého ho čefa v Goteborgu, poněvadž tento chce splniti svůj sluh.

Zahoubáno do vázňých a těžkých myšlének složil Georg obě psaní dohromady. Jeho nitrem proběhlo tušení napovídající mu, že nyní stojí na začátku nového oddlu svého života a že úmrtní mladého barona bude mít vliv na jeho budoucnost.

DRUHÝ DÍL.

Páté období.

Helgenas.

I.

Začátek našeho vypravování líčil nápadnou změnu, jaká se objevila, když tento opouštěje usmívavě norské pobřeží s lesnatými ostrůvký vjele do bohuslan-ského ostřví, toho labyrintu hořících kopců a skal.

Ty nečetné ostrůvky se svými cínoboty, kol nichž vlnobitím zapěné ná spěš skálieka tvoř obávanou hrabu, upomínají živě na šedou dobu vikingů a když noční ticho bývá přerušováno pouze

Jakmile majitel Helgenasu vykonal tuto povinnost, bude tím osud usmířen.

Ale celé století uplynulo proudem času od té doby, co zpíval věštec a dosud tam kameny leží. Proč stejné věrně spočívají rodinné starosti na této rodině.

V křídle zrovna proti onomu, kde se objevil statík Ignelius v noční čepice, otevřelo se brzo jiné okno a v tomže okamžiku byly polibeny záplavu síučená sametové černé vlasy na překrásné ženské hlavě. Brzo po té objevilo se i rámě, jehož jemná tvary byly hodny slíčnosti celé postavy, která nyní se objevila.

Byla to Elvira, co nevidět osmáctiletá.

Měla v ruce klíčku. A pokudby přivítavě hlavou na pozdrav starci, který účtivě ji pozdravil ustoupil nazpět, napřáhla ruku ven a zavěšila klíčku na skobu do zdi zatlučenou.

Když jí po té pokryla několika vrbovými větvicami, ležicím na zapaženém okenním, namířila Elvira rychle své jiskrné zraky na chobot a jak bylo na ní pozorovat, neslyšela ani neviděla, že se rozzevřelo ještě jedno okno, umístěné více na pravo v tomže křídle, které obýval statík Ignelius a že se v něm vyložil mladý muž.

Měl na sobě koketně přehozený ranní župan z modrého sametu a na hlavě vyřivanou čepici z téže barvy.

Když byl chvíli marně čekal, že zrak slečiny obrátí se v tento směr v jaký si přál, odvážil se ozvati svým hlasem:

"Slečna Elvira vítá ráno svým zjevem!"

Slečna byla právě pochtžena v pozorování hlízda straky na jedné z te starých lip, a proto ho nedobře slyšela.

"Dobře jitra, slečno Elviro! Neuznáváte, že lípy na této strauě mají přičinu si stěžovati?"

V tom objevila se malá dívčina s kořkem na ruce, která se zastavila před oknem. Ukličňíc, tážala se, nekoupil li slečna jahodky?

Jedním rázem zmizel mladý muž od okna a ocitl se rychleji než myšlénka ve dvoře, kde se však, vyhovuje etiketě, objevil v kabátě, mnohem lépe odpovídajícímu naději na malou ranní rozmluvu u snídaně v pokojí, kde ptáci bydlí uvnitř své okna.

"Po třetí dobré jitra, slečno Elviro! Je mi dovoluco d-něsti nahoru koš?"

"Dobře jitra, barone Heningu! Mrzí mně velmi, že to první, co musím ráno říci, je — ale ráda bych promluvila několik slov s dívkou."

Na to ho slečna pozdravila a rychle zmizela.

Baron Henings byl až příliš smělý.

Nuže, jaký byl jeho poměr k rodnině von M?

Baron Henings byl poslední dědic starého rodninného jména, které i hezky nazpět bylo jediným reálním majetkem vlastníkovoým.

Záhy osiřelý naby pouze pomocí prátel nebožtka otce přičlenosti návětčovati vojenský kurs a měl právě hodnost poddostojnika při přelě pluku.

Bylo dlouho tajemství, které nikdo vypátrati nemohl, jakým způsobem se baron Henings nejen mahu udržovati, nýbrž také jeho rod a vojenská hodnost že vyžadují, se domníval.

Nebylo o něm známo, že by žil z "dluhů". Nebyl v dražech lichvářů ani kamarádů: vypůjčoval si zřídka kdy peníze a vypůjčil-li se někdy, zaplatil je ještě téhož dne nazpět.

Baron Henings nehrál, neřftil, nedvořil se dámmám — nota bene přes míru, ovšem užíval z věno trochu, aby vyhověl požadavkům módy a společenské životu.

Vždy byl vesel, třebas radost velmi často tkvěla mu pouze na rtel. a proto byl vážen všemi, ctiť ještě více lidmi, ale také byl před mětem závisť pro své vztahy k Fortuně.

Něco takového však neexistovalo mezi baronem Heningsem a dotyčnou dámmou: naopak, on ji žebrol marně o sebe menší přízeň.

Nikdo nevědětl, že chudý, veselý a příjemný baron Henings trpěl chorobou mnohem nevyčtetelnější než rak a proto také mnohem zářavější. Trpěl hrdořtí a to do takové krajnosti, že by se byl raději učinil nejméněšším bláznem, kdyby zároveň nebyl příliš citliv k úsměškům, před nimiž se proto měl velmi na pozor.

O chudobě a hrdořtí vypravoval Henings na sta anecdotes s velmi blaženou jistotou, ale při velké předstávě, že snad sám je před-mětem nějaké pojované anekdoty, proklouzlo chvění každou sebe menší žilkou, ale on vedstoval do své víry neuvážitelně.

Nikdy nevědětl, že chudý, veselý a příjemný baron Henings trpěl chorobou mnohem nevyčtetelnější než rak a proto také mnohem zářavější. Trpěl hrdořtí a to do takové krajnosti, že by se byl raději učinil nejméněšším bláznem, kdyby zároveň nebyl příliš citliv k úsměškům, před nimiž se proto měl velmi na pozor.

Něco takového však neexistovalo mezi baronem Heningsem a dotyčnou dámmou: naopak, on ji žebrol marně o sebe menší přízeň.

Nikdo nevědětl, že chudý, veselý a příjemný baron Henings trpěl chorobou mnohem nevyčtetelnější než rak a proto také mnohem zářavější. Trpěl hrdořtí a to do takové krajnosti, že by se byl raději učinil nejméněšším bláznem, kdyby zároveň nebyl příliš citliv k úsměškům, před nimiž se proto měl velmi na pozor.

O chudobě a hrdořtí vypravoval Henings na sta anecdotes s velmi blaženou jistotou, ale při velké předstávě, že snad sám je před-mětem nějaké pojované anekdoty, proklouzlo chvění každou sebe menší žilkou, ale on vedstoval do své víry neuvážitelně.

Nikdy nevědětl, že chudý, veselý a příjemný baron Henings trpěl chorobou mnohem nevyčtetelnější než rak a proto také mnohem zářavější. Trpěl hrdořtí a to do takové krajnosti, že by se byl raději učinil nejméněšším bláznem, kdyby zároveň nebyl příliš citliv k úsměškům, před nimiž se proto měl velmi na pozor.

O chudobě a hrdořtí vypravoval Henings na sta anecdotes s velmi blaženou jistotou, ale při velké předstávě, že snad sám je před-mětem nějaké pojované anekdoty, proklouzlo chvění každou sebe menší žilkou, ale on vedstoval do své víry neuvážitelně.

Nikdy nevědětl, že chudý, veselý a příjemný baron Henings trpěl chorobou mnohem nevyčtetelnější než rak a proto také mnohem zářavější. Trpěl hrdořtí a to do takové krajnosti, že by se byl raději učinil nejméněšším bláznem, kdyby zároveň nebyl příliš citliv k úsměškům, před nimiž se proto měl velmi na pozor.

O chudobě a hrdořtí vypravoval Henings na sta anecdotes s velmi blaženou jistotou, ale při velké předstávě, že snad sám je před-mětem nějaké pojované anekdoty, proklouzlo chvění každou sebe menší žilkou, ale on vedstoval do své víry neuvážitelně.

Nikdy nevědětl, že chudý, veselý a příjemný baron Henings trpěl chorobou mnohem nevyčtetelnější než rak a proto také mnohem zářavější. Trpěl hrdořtí a to do takové krajnosti, že by se byl raději učinil nejméněšším bláznem, kdyby zároveň nebyl příliš citliv k úsměškům, před nimiž se proto měl velmi na pozor.

Advertisement for McLEANÜV balsam for kidneys and liver. Includes an illustration of a hand holding a bottle and text describing the benefits of the medicine.

Advertisement for StorZ Brewing Company, featuring the company name and the name of the beer, Ver Mehren, Frick and Meyer.

Advertisement for Fred Krug Brewing Co. from Omaha, Nebraska, highlighting their quality and variety of beer.

Advertisement for Metz Bros. + Brewing Co. featuring their 'Vaří a lahvuji vyborné pivo' and contact information.

Large advertisement for Severový Léky, listing various medicinal products like balm, ointment, and pills, with prices and instructions.